For Freedom and Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco, Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg Denver, Indianapolis, Florida, Phoenix, Ely, Pueblo, RockSprings

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

NO. 51 — CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, APRIL 4, 1978 — LETO LXXX — vol. LXXX

TITO POZVAL MOSKVO K RAZGOVOROM Z ZDA

Predsednik SFR Jugoslavije je pozval Sovjetsko zvezo, naj preudari korake, ki bi mogli spraviti odnose med njo in ZDA na tir.

MOSKVA, ZSSR. — Josip Broz Tito je pozval sovjetske vodnike, naj pretehtajo korake, ki bi jih mogli podvzeti, da bi spravili slabšajoče se odnose med ZDA in Sovjetsko zvezo nazaj na stari tir, govorijo v diplomatskih krogih.

Jugoslovanski predsednik je to željo izrazil v pismu, ki ga je zunanji minister Miloš Minic prinesel pretekli teden predsedniku ZSSR Leonidu I. Brežnjevu, še predno je ta odšel na pot v Sovjetsko Azijo.

Četudi je bil predsednik Tito nedavno v ZDA, pisma na omenjajo kot kak poskus posredovanja Tita v odnosih med Moskvo in Washingtonom. Njegov cilj naj bi bil bolj opozoriti sovjetske vodnike na nevarnost, da sedanje ohlajevanje odnosov med obema velikima silama utegnejo zamrzniti vse nove poskuse, ki so potrebni za nadaljevanje detente.

Isti viri trdijo, da je Tito na podoben način opozoril tudi vodnike ZDA tekom svojega osbiska v ZDA in v svojih razgovorih s predsednikom britanske vlade Callaghanom tega pozval k podobnim korakom v njegovih stikih z ZDA in z ZSSR. Tito naj bi bil prepričan, da je potreben čimprejšnji osebni razgovor med Carterjem in Brežnjevim. Tak sestanek naj bi ustvaril osebni odnos med obema in odprl pot k izboljšanju odnosov med obema državama.

—o—

Tajvan in Sovjetija v tajnih razgovorih!

Zastopnik LR Kitajske je izjavil, da je prišlo do neposrednih stikov med Tajvanom in Sovjetsko zvezo na Dunaju.

DUNAJ, Avstr. — Zastopnik LR Kitajske tu je po svojem povratku iz Pekinga v privatnem razgovoru dejal, da je vlada Tajvana, ki se čuti politično, gospodarsko in vojaško vedno bolj osamljena, začela iskati stike in podporo pri Sovjetski zvezi. Ta naj bi po trditvi pekinškega zastopnika pokazala za to zanimanje.

Zastopnik LR Kitajske, ki je o tem govoril novinarjem na privatnem sestanku, je izjavil, da podatke lahko porabijo, toda brez omembe njegovega imena.

Zastopnik nacionalne kitajske vlade na Tajvanu, ki je tudi prosil za ohranitev imena, je zanikal trditve pekinškega zastopnika in dodal, da je to samo poskus Pekinga pripraviti ZDA do prekinitve stikov s Tajvanom.

Avstrija in Tajvan nimata diplomatskih stikov, toda Tajvan je na Dunaju zastopan po trgovinskem in kulturnem središču.

—o—

Darujmo za Rožmanovo zavetišče v Argentini!

Vremenski prerok

Toplo, delno oblačno z možnostjo dežja in neviht. Najvišja temperatura okoli 70 F (21 C).

Novi grobovi

Rudolph J. Kosak

V soboto je umrl v Jacksonvillu v Floridi rojak Rudolph J. Kosak, rojen leta 1907 v Clevelandu. V Jacksonvillu je živel 30 let, bil je upokojen iz U.S. Navy, kjer je bil preje zaposlen v Bureau of Ships. Zapustil je ženo Josephino, roj. Smrekar, hčer Dorothy Lamond, tri vnuke (-inje), sestri Ann Novak v Euclidu in Victorio Williams v Solonu, Ohio, ter po pol brata Johna Pozar (Salem, Oregon) in Victorja Pozar (Mentor, Ohio). Pogreb je v Jacksonvillu danes.

John Dobnikar

Včeraj je nenadno umrl pri plavanju v Willoughby .M.C.A. 68 let stari John Dobnikar s 30633 Royalview Drive, Willowick, mornariški veteran druge svetovne vojne, upokojeni strojnik Axle Div. Eaton Mfg. Corp., mož Margaret, roj. Jarich. oče Marianne (Mrs. William) Hutchison (S.C.), Kathleen (Mrs. Steven) Curtis (Mentor), stari oče Andree Curtis, brat Jean Credico, Louise Richards, pokojnih Marie Mosnik, Franka in Louisa. John je bil na USS Nevada tekom japonskega napada na Pearl Harbor in je rešil svoje življenje ter vodil druge iz težko poškodovane ladje, ki se je potopila. Njegov brat Louis je izgubil življenje, ko je bila s torpedom zadeta USS Kearny na severnem Atlantiku med Newfoundlandom in Islandijo tekom spremljanja konvoja. Pogreb pokojnega bo v četrtek ob 9.15 iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St., v cerkev sv. Marije Magdalene na Vine St. ob 10., nato na pokopališče Vernih duš. Truplo bo položeno na mrtvaški oder nocoj ob sedmih.

William Grozdanik

Sinoči je umrl po kratki bolezni na svojem domu na Garfield Heights 57 let stari William Grozdanik, sin pok. Stephena in pok. Anne, mož Eleanore Ann, roj. Vrcek, oče Mary Louise, Judith, Christine in pok. Williama Jr., stari oče Lukasa, brat Antoinette Cindric, Frances Gucanac, pok. Stephanie Hazelett, Mary Roth, pok. Larryja in Jean Wallace. Pokojnik je bil član ADZ št. 20 in Društva Najsv. Imena pri Sv. Lovrencu, zaposlen pri Ford Co. v Walton Hills tovarni. Pogreb bo iz Fortunovega pogrebnega zavoda na 5316 Fleet Avenue v petek ob 10.45, v cerkev sv. Lovrenca ob 11.30, nato na Kalvarijo. Na mrtvaški oder bo položen jutri, v sredo, ob dveh popoldne

Palestinski terorist pokopan v Iraku

BEJRUT, Lib. — Iz krogov palestinskih gverilcev je prišlo prvo poročilo, da bodo dr. Wadija Hadada, ki je vodil ugrabitve letal in druga mednarodna nasilja palestinskih gverilcev, pokopali v Iraku, ker libanonske oblasti niso dovolile njegovega pogreba v Libanonu iz "varnostnih vzrokov".

—o—

Weizman se bo vrnil na razgovore v Egipt

Egiptski predsednik Sadat je odločen ohraniti "vrata odprta", ko Egipt ne pričakuje napredka, dokler bo na vladi v Izraelu Begin.

KAIRO, Egipt. — Predsednik Egipta Anvar Sadat je v razgovoru s časopisom "Oktober" dejal, da bo izraelski obrambni minister Ezer Weizman prišel zopet v Egipt na razgovore, ki naj pokažejo pot k obnovi pogajanj, toda Sadat meni, da obnova polnih pogajanj med Izraelom in Egiptom ni možna brez 'jasne spremembe izraelske politike".

Sadat je povedal, da se je odločil za politiko "odprtih vrat" in zvez z Izraelom "enkrat za vselej", pri tem je označil predsednika izraelske vlade Begina, s katerim se je od preteklega novembra dvakrat osebno sestal za "trdega in nepopustljivega".

Egiptsko časopisje precej jasno pove, da ne verjame v možnost pogajanj z Izraelom, dokler bo tam na vladi Menachem Begin.

Izraelska vlada je po dolgi seji v nedeljo izjavila, da obžaluje, da ni mogoče obnoviti pogajanj z Egiptom in se pri tem sklicuje na "nepopustljivost" Sadata, ki kot znano vztraja pri svojih zahtevah po izraelskem umiku z v juniju 1967 zasedenega ozemlja arabskih držav in s priznanjem pravice do samoodločbe palestinskim Arabcem.

Papež pozval k izpustu ugrabljenega Mora

Vlada Andreottija odklanja pagajanja z ugrabitelji po sklepu stranke, katere predsednik je ugrabljeni Aldo Moro.

VATIKAN. — Papež Pavel VI. je pozval preteklo nedeljo ugrabitelje bivšega predsednika italijanske vlade in predsednika stranke krščanskih demokratov Alda Mora, naj tega izpuste.

Aldo Moro je bil ugrabljen 16. marca, ko je bil na poti od jutranje maše v parlament. Njegovo osebno stražo so napadalci tekom ugrabitve ustrelili, Aldo Moro pa je postal "politični jetnik".

Ko nekateri trdijo, da so ugrabitelji stopili v stik z Morovo družino in ji sporočili pogoje za njegovo izpustitev, je Aldo Moro po objavi Rdečih brigad, ki ga imajo v ujetništvu, njihov "politični ujetnik", ki bo za svoja dejanja odgovarjal pred "ljudskim sodiščem".

V pismu notranjemu ministru je Aldo Moro priporočil pogajanja z ugrabitelji in menda tudi namignil, da bi poziv papeža za njegovo osvoboditev utegnil biti koristen.

—o—

Nemški zunanji minister v Washingtonu

WASHINGTON, D.C. — Danes je prišel sem na uradne razgovore z ameriškim državnim tajnikom C. R. Vancejem zahodnonemški zunanji minister Hans Dietrich Genscher.

Predvidoma bosta razpravljala o težavah ameriškega dolarja, pa tudi o nevtronski bombi, ki bi naj postala del orožja sil NATO v Evropi.

—o—

Preobsežni odpusti CIA

WASHINGTON, D.C. — Direktor CIA — Osrednje obveščevalne službe — Stanfield Turner je prišel do zaključka, da so bili odpusti v oddelku za tajne naloge lansko jesen preobsežni in je prvotni načrt precej zmanjšal.

Še predno je bilo odpuščenih vseh predvidenih 820 agentov, je Turner spoznal, da mu bo primanjkovalo skušenih ljudi za nujne potrebe.

GRKI SE JEZE NA ZDA, KER POPUŠČAJO TURKOM

Ko je prišla vest, da se je predsednik Carter odločil pozvati Kongres, naj konča zaporo vojaške pomoči Turčiji, ne da bi čakal na turški predlog za rešitev ciprskega spora, so začeli Grki v Atenah in v Nikoziji protestirati.

ATENE, Gr. — Vodilni grški politiki so v redkem soglasju obsodili predsednika Carterja, ko je bilo objavljeno v Washingtonu, da se je odločil pozvati Kongres, naj ukine zaporo pomoči Turčiji, ne da bi čakal na predložitev turškega načrta za rešitev ciprskega spora. Predsednik vlade Konstantin Karamanlis je bil na uradnem obisku na Danskem, zato je obrambni minister Evangelos Averoff Tositsas v imenu vlade izjavil: "Jaz ne mislim, da je pozitivno ali pravilno poskusiti ukiniti zaporo pomoči Turčiji, predno je predložen turški načrt za rešitev ciprskega spora glavnemu tajniku Združenih narodov, kot je bilo obljubljeno."

S Cipra se je oglasil predsednik Ciprske republike Spyros Kyprianou in sporočil, da je njegova vlada poslala ZDA "močan protest". Eden od njegovih pomočnikov je dejal, da "vsi v vladi čutijo, da je bil Ciper popolnoma zapuščen".

Iz kroga grške vlade prihaja trditev, da bo ukinitev zapore ameriške pomoči Turčiji končala vse izglede na kak uspeh naporov vrniti grške oborožene sile v okvir NATO, iz katerega so bile umaknjene leta 1974 po turškem vojaškem nastopu na Cipru. Ukinitev zapore naj bi bila politično koristna levičarjem v Grčiji in bo povečala možnost zmage Andreasa Papandreou, ostrega in vstrajnega kritika ZDA, ki se zavzema za ukinitev ameriških vojaških oporišč v Grčiji in za izstop te iz NATO.

George Mavros, načelnik stranke demokratičnega centra, tretje največje v grškem parlamentu, se strinja s Papandreoujem in vlado, da utegne ukinitev ameriške zapore vojaške pomoči Turčiji pospešiti soočenje med Grčijo in Turčijo. Oni pravijo, da bo modernizacija turških oboroženih sil, največjih v Evropi in dvakrat večjih od grških, opogumila Turčijo do novih zahtev v pogledu razmejitve pripadnosti Egejskega morja. Ta predstavlja poleg ciprskega spora glavni vzrok napetosti med Atenami in Ankaro.

Mavros je prepričan, da bo ukinitev zapore pomoči Turčiji vodila v oboroževalno tekmo med Turčijo in Grčijo, ki si jo stvarno nobena ne more privoščiti. Obe ti državi usmerjata za oborožene sile odstotno več kot ZDA. Grško obrambno minisrstvo je objavilo, da Grčija ne bo dopustila, da bi se sedanji odnos oboroženih sil s Turčijo spremenil. Turčija je dobila zadnje dni prva Phanton letala, katerih je 40 naročila v ZDA leta 1976. Grčija je naročila 26 teh letal in tudi pričakuje prejem prvih v bližnjih dneh.

Predsednik Carter se je odločil za preložitev ukinitve zapore vojaške pomoči Turčiji, ko je turška vlada Ecevita začela javno protestirati in svariti, da bo Turčija stopila iz NATO, ker je ta postal za njo brez koristi, če ne more dobiti v njegovem okviru potrebnega modernega orožja. Ecevit je objavil tudi namero obiskati še letošnjo spomlad Moskvo.

V Washingtonu pravijo, da bo na Carterjev predlog Kongresu, naj zaporo ukine, Turčija odgovorila z objavo načrta za rešitev ciprskega spora. Gre torej le za nekak izraz dobre volje ZDA, ko opuščajo zahtevo po predložitvi turškega načrta pred pozivom ukinitve zapore Kongresu.

Predsednik Carter je pretekli teden poslal v Ankaro svojega zastopnika, da turški vladi obrazloži stališče ZDA in jo skuša pomiriti. Sedaj kaže vse, da bo moral poslati nekoga tudi v Atene mirit Grke.

—o—

Za enkrat le mala korist

DETROIT, Mich. — Povezava American Motors s francoskim Renaultom ameriški družbi v neposredni bodočnosti ne bo prinesla veliko koristi, te bodo prišle šele po daljšem sodelovanju zaviseč od podrobnosti dogovora.

Koristi naj bi bile obojestranske. AMC bo prodajala Renaultove avtomobile v ZDA, pa uporabljala tudi Renaultovo tehnologijo pri gradnji svojih avtov.

—o—

Prvoaprilske šale

Od kod izvira navada prvoaprilskih šal in potegavščin, ni mogoče ugotoviti, je pa razširjena skoraj po vsem svetu.

Nekateri menijo, da so prvoaprilske šale z zvezi z muhastim vremenom. Toda te navade poznajo tudi v deželah, kjer april s svojim vremenom ni tako muhast, na primer v Indiji, kjer ima njihov spomladanski praznik "Huli" podoben značaj kakor pri nas 1. april.

Tudi stari Rimljani so že imeli "kvirinalije", praznik norcev. Verjetno gre povsod za sproščeno objestnost, ker je končno prišla pomlad.

Iz Clevelanda in okolice

Podpora potrebnemu—

DSPB Tabor je z velikodušnim darom pomagalo nekdanjemu soborcu Antonu Abolnarju, ki je že 14 let prikovan na svojo posteljo. On in žena sporočata tam potom vsem, ki so pri tem sodelovali, pozdrave in jim iskreno izrekata toplo zahvalo.

Že 21 let—

Preteklo soboto je minilo 21 let, odkar je prenehal izhajati slovenski napredni dnevnik Enakopravnost, ustanovljen 6. aprila 1918. Njegov zadnji urednik je bil Lojze Čampa, ki pa je urejevanje moral opustiti, ko je doživel živčni zlom. List je prenehal izhajati, ko je imel še okoli 1400 naročnikov.

Obiskovalci dobrodošli—

Mrs. Mary Malensek bo vesela obiskovalcev v Slovenskem starostnem domu na Neff Road. Vsem se zahvaljuje za pozdrave in kartice.

Mrs. Matilda Staric iz Newbury, Ohio, ki se je preselila pred časom v Slovenski starostni dom, bo vesela prijateljic, ki jo bodo tam obiskale.

Kropljenje—

V nedeljo umrla Milka Novak bo na mrtvaškem odru v Grdinovem pogrebnem zavodu na Lake Shore Blvd. danes, v torek, popoldne od 2. do 4. in zvečer od 7. do 9.

Cerkniški zbor "Tabor"—

V četrtek, 6. aprila, ob dveh popoldne bo pevski zbor "Tabor" iz Cerknice, ki gostuje v Clevelandu, nastopil s koncertom na odru Slovenskega društvenega doma na Recher Ave. Vstopnina bo le $3. Pevci so se odzvali povabilu, da nastopijo zlasti za upokojence. Klub slovenskih upokojencev v Euclidu vabi vse, ki imajo radi lepo narodno pesem in se niso mogli udeležiti zborovega koncerta prošlo nedeljo.

Pogreb—

Pogreb Frances Petrich, o katere smrti smo poročali včeraj, bo jutri zjutraj ob 8.15 iz Fortunovega pogrebnega zavoda, v cerkev sv. Lovrenca ob 9., nato na Kalvarijo

—o—

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Carter se je sinoči srečno vrnil ves zadovoljen nad svojim uspešnim 7-dnevnim potovanjem v Južno Ameriko in v Afriko.

TURIN, It. — Obtoženci, člani Rdečih brigad, so pred sodiščem tekom razprave kričali, da ugrabljeni Aldo Moro ne bo umorjen, da je zaprt zato, da okuša isto, kar okušajo zaprti člani Rdečih brigad.

WASHINGTON, D.C.—Obrambno tajništvo je zanikalo poročilo v današnjem NYT, da se je predsednik Carter odločil proti produkciji nevtronske jedrske bombe.

HOLLYWOOD, Calif.—Kot najboljša filmska igralka je dobila sinoči nagrado Diane Keaton za svojo vlogo v filmu "Anne Hall", kot najboljša podporna igralka je bila nagrajena Vanessa Redgrave za svojo vlogo v filmu "Julia", kot najboljši podporni igralec pa Jason Robarts tudi za vlogo v filmu "Julia". Kot najboljši film je bil nagrajen francoski film "Madam Rosa".

ARTHUR BURNS PREDLOŽIL NAČRT ZA USTALITEV VREDNOSTI DOLARJA

Preekli petek, zadnji dan v Federal Reserve Boardu, je bivši njegov načelnik Arthur Burns predložil vladi ZDA nenaprošen nekaj nasvetov in zamisli k ureditvi tečaja dolarja. V razgovoru s skupino novinarjev je razvil Burns svoj načrt za "končanje padanja dolarja" na tujih denarnih trgih.

Bivši načelnik FRB je izjavil, da mora vlada ZDA objaviti svojo "pripravljenost" rabiti v velikem obsegu finančna sredstva za obrambo vrednosti dolarja, tudi narodnega zlatega zaklada, vrednega preko 50 bilijonov dolarjev. Burns je za izdajo novih zveznih bondov v tujih valutah in njihovi prodaji v tujini. Taka obsežna akcija je potrebna, ker bo vzelo dosti časa, predno bo prišlo do temeljne spremembe v vprašanjih dolarja.

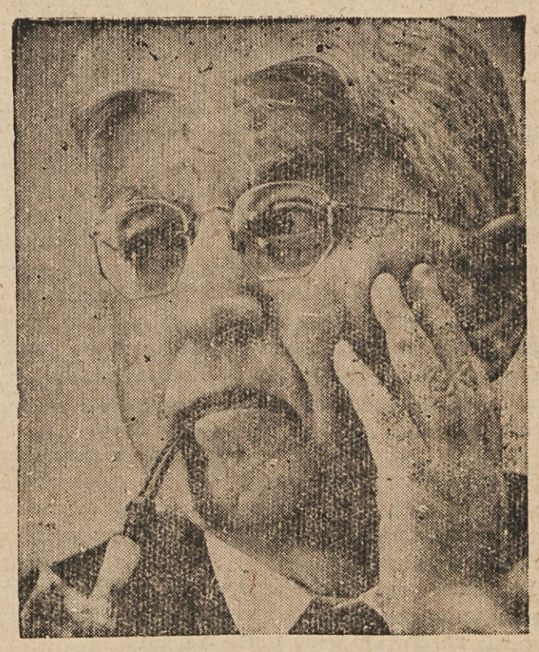

Arthur Burns

Temeljne spremembe za utrditev vrednosti dolarja so po njegovem na štirih znanih potih: učinkovita politika varčevanja z energijo, pričljiva politika boja proti inflaciji v tej deželi, ki jo sedaj enostavno ni, davčna politika, ki bo služila v spodbudo novim vlogam v gospodarstvo in hitrejša rast narodnih gospodarstev glavnih držav, s katerimi ZDA trgujejo, kar bo pospešilo izvoz ZDA.

"Dan praznega govorjenja je minil. Jaz se bojim, da bo nadalnje slabljenje vrednosti dolarja vodilo v resno mednarodno gospodarsko in politično krizo," je dejal Burns in posebej opozoril na nevarnost zastoja v splošnem gospodarskem oživljanju v času, ko je brezposelnost sorazmerno velika.

Arthur Burns je povedal, da je o svojem načrtu razpravljal s predstavniki zvezne vlade, pa dodal, da on ne govori v imenu te in da ta načrt, ki ga je on novinarjem razložil, ni "mišljenje vlade".

Priznal je, da je vlada začela na vprašanje dolarja, ki ga je dolgo zanemarjala, gledati resno in iskati zanj rešitve.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME
6117 ST. CLAIR AVE. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103
National and International Circulation
James V. Debevec — Owner, Publisher
Published daily except Wed., Sat., Sun., holidays, 1st 2 weeks in July

NAROČNINA:
Združene države:
$28.00 na leto; $14.00 za pol leta; $8.00 za 3 mesece
Kanada in dežele izven Združenih držav:
$30.00 na leto; $15.00 za pol leta; $8.00 za 3 mesece
Petkova izdaja $10.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:
United States:
$28.00 per year; $14.00 for 6 months; $8.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
$30.00 per year; $15.00 for 6 months; $8.50 for 3 months
Friday Edition — $10.00 for one year.

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

No. 51 Tuesday, April 4, 1978

"Žrtve Jalte"

Grof Nikolaj Tolstoj, nečak ruskega pisatelja Tolstoja, ki sedaj živi v Londonu, se je, kakor mnogo drugih raziskovalcev zgodovinskih dogajanj ob koncu druge svetovne vojne, leta 1975 zagnal v dokumentirane raziskave o usodi milijonov ruskih in drugih vojnih ujetnikov, državljanov Sovjetske zveze, ki so bili po koncu sovražnosti med zavežniki in nacistično Nemčijo leta 1945 nasilno vrnjeni v ZSSR.

Na razpolago je grof Nikolaj Tolstoj imel dokumente britanskega zunanjega ministrstva in drugih britanskih državnih ustanov, ki jih po mednarodnem dogovoru v ZN tako Anglija kakor druge svobodne države dajejo po 30 letih na razpolago vsem, ki jih kakor koli zanimajo. Vrsto zadevnih dokumentov iz britanskih uradnih arhivov glede vrnitve slovenske narodne vojske konec maja 1945 v komunistično Jugoslavijo in pokola večine njenih mož s strani Titovega režima je objavil Zbornik Svobodne Slovenije l. 1973-1975.

Iz zbranega uradnega gradiva je grof Nikolaj Tolstoj izdal v Londonu konec februarja t. l. knjigo pod naslovom "Victims of Yalta" (Žrtve Jalte), v kateri ugotavlja, da je bilo v ZSSR vrnjenih iz Zahodne Nemčije in ostale Zahodne Evrope proti njihovi volji nad 6 milijonov sovjetskih državljanov, tako vojnih ujetnikov kakor članov znane Vlasove protisovjetske vojske. Od teh jih je nad 2 milijona takoj po prestopu sovjetske meje sovjetska KGB likvidirala, večino ostalih pa poslala v sovjetska koncentracijska taborišča po Sibiriji. Tako je večina sovjetskih vojnih ujetnikov, ki so padli Nemcem v roke ob njihovem zmagovitem prodoru v ZSSR leta 1941 in so jih zatem večinoma porabili za prisilno delo po nemških rudnikih, tovarnah in pri drugih težkih delih, žalostno končala po sibirskih taboriščih, ker jih je Stalin smatral za "izdajalce", ker so se ob nacističnem navalu zaradi slabe opreme in revnega vojnega materiala predali, namesto, da bi se dali pobiti na bojišču brez zaledja.

Grof Nikolaj Tolstoj popisuje v svoji knjigi, da je v britanskih dokumentih ugotovil, da so Angleži sovjetske vojne ujetnike, ki se prostovoljno niso hoteli vrniti v ZSSR, nasilno, z bajoneti tlačili v živinske vagone za odvoz v ZSSR.

Iz dokumentov iz britanskih arhivov je grof Nikolaj Tolstoj tudi ugotovil, da je bil glavni krivec teh vrnitev takratni britanski zunanji minister Anthony Eden, ki se je tajno dogovoril o tem s takratnim sovjetskim zunanjim ministrom Vječeslavom Molotovom, ne da bi za ta dogovor predhodno vedel Churchill ali Amerikanci. Vedel je zanj samo Stalin, brez katerega pristanka Molotov ni mogel sam od sebe ničesar ukreniti. Tajni dogovor med Edenom in Molotovom so nato zavezniki potrdili v Jalti tik pred koncem druge svetovne vojne leta 1945.

Iz dokumentov je tudi razvidno, da je Eden pristal na prisilno vrnitev sovjetskih vojnih ujetnikov in protikomunističnih borcev kjerkoli v Evropi zato, da bi bili in ostali britansko-sovjetski odnosi "čim bolj odkriti in dolgotrajni". Posamezni britanski častniki pa so ta dogovor, kakor ugotavlja grof Nikolaj Tolstoj na podlagi uradnih dokumentov, izvajali do zadnje pike v največji zavzetosti.

Ker je knjiga vzbudila tako v Londonu kakor v drugih zahodnoevropskih prestolnicah močan odmev med bralci in zlasti med prizadetimi uradnimi krogi, je prišlo v britanskem parlamentu do interpelacij raznih britanskih poslancev, ki so zahtevali pojasnilo od britanskega zunanjega ministrstva.

Konservativni poslanec John Stokes je npr. zahteval "uradno preiskavo" in izjavil, da nekateri od prizadetih funkcionarjev britanskega zunanjega ministrstva še vedno sedijo n najvišjih položajih v britanskem zunanjem ministrstvu.

Drugi konservativni poslanec Eldon Griffith je prav tako zahteval od britanskega zunanjega ministra Davida Owena "odkritih pojasnil o nasilni repatriaciji sovjetskih beguncev, ki so bili vrnjeni v gotovo smrt". Tudi vplivni britanski dnevnik londonski Times je objavil članek, v katerem zahteva "parlamentarno preiskavo enega najbolj temnih madežev v britanski zgodovini."

Britanski zunanji minister Owen je vse te zadeve odbil in zatrdil, da "sedanja britanska vlada ne bo dovolila nobene formalne preiskave te zadeve." Owen je tudi izjavil, da "je prav za prav neprijetno, da so leta 1945 skrajšali dobo 50 let, ki je dotlej veljava za dostop do tajnih dokumentov, na 30 let. Ta doba je sedaj prekratka, ker lahko zadene še živeče funkcionarje."

Najbolj zanimiva pri vsem tem ni ravno nova, sedaj Tolstojeva dokumentarna knjiga o žrtvah Jalte — saj o tem je bilo doslej napisanega in objavljenega nič koliko gradiva po vsem svetu — temveč dejstvo, da se še ni nobena svobodna država oglasila in zahtevala na kakršnem koli mednarodnem forumu pojasnil od ZSSR in drugih komunističnih vzhodnoevropskih režimov, med njimi Titovega režima, zakaj in kje so likvidirali vrnjence, kaj šele, da bi bili ti režimi postavljeni na zatožno klop vojnega zločinstva, izvršenega več kot mesec dni po koncu druge svetovne vojne. Svobodni svet se noče teh rodomorov dotakniti, kakor tudi ne zločinstva italijanskih koncentracijskih taborišč na Rabu in na italijanskem škornju, kjer je zaradi lakote in nalezljivih bolezni pomrlo na desettisoče pripornikov predvsem iz Jugoslavije in Grčije. Do kdaj bodo ti zločini ostali nepriznani in nekaznovani?

BESEDA IZ NARODA

IZPOD ZVONA SV. ŠTEFANA IN OKOLICE

CHICAGO, Ill. — Dopis ge. L. Čepon iz Jolieta v AD me je vzpodbudil, da sem poiskal pevovodjo zbora dr. Lojzeta Arka in ga prosil, da mi da nekaj podatkov in pojasnil. Rad se je odzval. Videl sem, da gori za slovensko pesem.

"G. Lojze, povej mi, ali je to novi ali pa stari cerkveni pevski zbor?" — Povedal mi je: "To ni novi pevski zbor, ampak je le razširjen cerkveni pevski zbor fare sv. Štefana. Svetoštefanski pevski zbor je bil številčno majhen in se je omejil le na cerkveno pesem. Moj namen je, da se ta zbor razširi. Naj poleg verske pesmi goji tudi narodno in umetno slovensko pesem. Naj postane nekaka reprezentanca slovenske pesmi v Chicagu, v malem nekak čikaški "Korotan".

"Imaš pri tej zamisli kake težave?" — "Čemu? Vsi dosedanji pevci radi prihajajo na pevske vaje v Lemont. Naše šolske sestre so nam odstopile sobo za pevske vaje. Tam je tudi klavir. Pevovodja je p. dr. Vendelin Spendov, prej je pomagal tudi Alfred Fischinger. Sedaj, ko Fischingerja ni več, in če je p. Vendelin zadržan, nam pomaga ga. Helena Rozman pri spremljavi na klavir. Ni nobenih težav. Gledamo z zaupanjem v bodočnost."

"Kako dolgo že poješ pri pevskem zboru?" — "Skoraj 20 let in sedaj, ko g. Fischingerja, ki je vložil toliko truda v pevski zbor, ni več, ali naj sedaj jaz in drugi, ki pojemo že mnogo let, pustimo, da slovenska pesem pri Sv. Štefanu umre? Nikdar in pod nobenim pogojem!"

"Kako se razvija ta novi, razširjeni pevski zbor?" — "Sedaj imamo že 35 pevcev. Rad bi bil, da bi nas bilo vsaj 50."

"Zakaj ste si izbrali prav Lemont za pevske vaje?" — "Čisto naravno," je bil odgovor. "Tukaj je največ pevcev. Prihajajo iz Jolieta, Lemonta, Cicera, Westmonta, Čikažanov je bolj malo. Upam, da se nam bodo tudi ti pridružili v večjem številu. Res, v zimi je težko radi snega, a v pomladi, poletju in jeseni je prav lep izlet sem v Lemont."

"Imate kake načrte za bodočnost?" — "Zaenkrat mislimo na pevski koncert v svetoštefanski dvorani prvo soboto junija. Morda ne bo tako uspel kvalitetno, kot bi pričakovali. Toda začetek je in upam, da bodo nas Slovenci, ljubitelji petja, razumeli in nas podprli. Tudi Ti kaj napiši v AD!"

Obljubil sem mu vso podporo in želel pevskemu zboru mnogo uspehov. Naj živi slovenska pesem: verska, narodna in umetna med Slovenci v Chicagu in okolici. Dokler bo donela slovenska pesem, bo živelo tudi slovenstvo.

*

Vtis Cvetne nedelje je nepozaben. Učenci slovenske šole zaslužijo pohvalo. Naj v glavnem navedem vsaj nekatere, ki so sodelovali: Grega Remec in Stanči Simrayh sta bila napovedovalca. Jezusa je predstavil Pavel Martinčič, Pilata Johnny Buh, Velikega duhovnika Tomaž Kastelic, ostale apostole so predstavili: Marko Buh (Peter), Toni Buh (Juda), Peter Buh (Janez); druge apostole: Toni Kastelec, Jože Kastelec, Andrej Krivograd, Franci Gaber in Judnič Viktor. Mašna darila sta prinesla v spremstvu mater Bernardka Simrayh in Mirica Burjek.

Dobili smo finančno poročilo fare sv. Štefana za l. 1977. Je zanimivo. Skupni farni dohodki so znašali $76,002,88, izdatki pa $985,218.77. Dohodki farne šole so znesli $63,897.75, izdatkov je bilo $60,850.51. Fara ima čistega $83,307.11. — Zanimivo je, da so nedeljske zbirke padle za $2,549,76. Farani se morajo zamisliti in priznati, da živijo še vedno vsaj 15 let nazaj, ko so dajali po kvodru ali po dolarjih.

Če hočemo, da bo fara tudi finančno na trdni podlagi, moramo več dati za cerkev. Pravilo je: enourno dnevna plača vsako nedeljo. Veliko pomagajo pri vzdrževanju fare razna cerkvena društva in pa tedenske igre, ki so dale za šolo $20,724.50. Inflacija požre mnogo tudi pri fari. Fara je naša skupna zadeva. Tudi Slovenci se moramo tega zavedati. Ohranimo slovensko faro!

*

Novi marquettski škof je postal dosedanji pomožni škof v Gren Bayu Mark F. Smith. Star je 55 let. Upamo, da bo nadaljeval delo za Baragovo beatifikacijo. Romarji na Baragov dan v Marquette 29. in 30. julija se bodo seznanili z njim.

*

Velika noč je bila bela. Ne samo to, ampak tudi ledena. V petek zvečer smo dobili snežno burjo z dežjem, ki je sproti zmrzoval. Kljub temu so bili prazniki lepi in svečani. V četrtek zvečer in v soboto zvečer so bili angleški obredi, petje je bilo izredno lepo in slovensko. V nedeljo sta bili dve slovenski maši, od 10. dop. je bila slovenska in slovesna. V soboto in v nedeljo je vodil petje g. Janko Arko, katerega že od preje poznamo kot izvrstnega pevovodjo. Pri orglah je bila gdč. Patricia Zubek. Pri maši je brala berilo gdč. Magda Simrayh. Udeležba je bila kljub slabim cestam prav lepa. Tudi iz oddaljenih krajev so se pripeljali.

Mene je vrglo v soboto v posteljo. Tudi na Velikonočno nedeljo sem se bolj kislo držal. K sreči sem večin gradiva natipkal že preje.

*

Društvo "Slovenija" pripravlja za soboto, 29. aprila, v veliki svetoštefanski dvorani družabno zabavo s plesom.

Bolnišnica sv. Antona Padovanskega bo povečana in modernizirana. Stroški bodo znašali okrog 4 milijone dolarjev. Sestre bodo dobile nov konvent.

*

Tuja zemlja ubija človeka. — Bogatin umre, reveža pa Bog vzame.

*

Vsem, ki berete to kavsanje, prav lepe pozdrave!

"Toti Štajerc"

K dogajanjem v mednarodni politiki

Z iznajdbo modernih občil je postal svet silno majhen in med seboj tesneje povezan in odvisen kot kdajkoli preje. Kar se zgodi pomembnega kjerkoli na svetu, je naglo znano povsod drugod in tudi posledice hitro sežejo do zadnjega naselja na vseh zemljinah. To nas sili, da se zanimamo za svet, za položaj v njem, za stremljenja in gibanja, katerih vplivu se ne moremo izogniti.

*

Vodilni sili sveta sta danes Amerika in Rusija, v nekaj manjši meri Kitajska. Zato radi govorijo o trikotniku sil Washington-Moskva-Peking, v katerem naj bi bile vse bistvene odločitve. Stvarno so ZDA v gospodarskem, zlasti v industrijskem in tehničnem pogledu daleč spredaj.

Sovjetska zveza je kljub napredku v splošni izobrazbi, industriji in tehnologiji do neke mere še vedno v primerjavi z ZDA, Zahodno Evropo in Japonsko, precej zaostala. ZDA je enakovredna le v pogledu moči oboroženih sil, v katere usmerja velik del svojih sredstev. Prav v tem je tudi vzrok njenega počasnega razvoja in zaostajanja v njem.

LR Kitajska je preje velevlast kot velesila v modernem smislu besede. Gospodarsko zaostala in nerazvita, brez moderne industrije, tehnologije in znanstvenih ustanov ne more v svetu predstavljati teže in imeti vpliva, ki bi ji pripadal po obsežnosti ozemlja in številu prebivalstva.

V Pekingu so v preteklih dneh objavili programe, ki bi naj Kitajsko pospešeno razvili v moderno, industrijsko, socialistično državo. Te programe je v neki meri mogoče primerjati s petletkami, s katerimi je skušala pod Stalinom Sovjetska zveza pospešiti svoj gospodarski razvoj. Uspela je le delno, kot smo omenili, in tako bo verjetno tudi s sedaj objavljenimi programi in načrti na Kitajeskem.

*

Sovjetska zveza in LR Kitajska sta komunistični državi s sličnim gospodarskim, političnim in družbenim redom, ki pa sta svoje sodelovanje pretrgali pred skoraj dvemi desetletji in se od tedaj stalno pisano gledata. Na njuni tisoče milj dolgi skupni meji je prišlo v teku let ponovno do spopadov, ki pa sta jih vedno znali omejiti in končati. Moskva je februarja letos predložila Pekingu sporazum o izjavi o skupnih načelih, ki bi naj urejala odnose med njima. Peking je to odklonil in je pretekli teden objavil, da Sovjetska zveza znova povečuje število svojih čet na kitajski meji. Trenja torej zopet rastejo, izgledi za pomiritev med obemi glavnimi središči svetovnega komunizma so se poslabšali.

Spor med Moskvo in Pekingom se razvija na dveh ravneh, na partijskem, kjer se oba borita za vodstvo komunističnega revolucionarnega gibanja na svetu, in na državnem, kjer je glavno vprašanje ureditev meja. LR Kitajska trdi, da je carska Rusija odtrgala od šibke Kitajske v preteklem stoletju obsežna področja — skupno preko 600,000 kvadratnih milj — in hoče sedaj to vprašanje s Sovjetsko zvezo ponovno razpravljati in reševati. V Moskvi so k tej zahtevi rekli odločno in trdo: Njet.

Tako v Moskvi kot v Pekingu se v svojem medsebojnem sporu ozirajo po zaveznikih in morebitnih podpornikih. Oba skrbno pazita, kaj počne Washington in tehtata, kako bi odgovoril na morebiten odprt spor med njima. Moskva išče zaveznike proti Kitajski v Vietnamu in Indiji, dolgo časa snubi tudi Japonsko. Kot pred leti Evropi ponuja že nekaj let posebno varnostno pogodbo tudi Aziji, le da tam za ta sovjetski predlog ni dosti podpore.

*

Japonska je v gospodarskem pogledu pomembnejša in veliko razvitejša od Sovjetske zveze, da o Kitajski niti ne govorimo, v vojaškem pogledu je povezana z ZDA in uživa njihovo zaščito. Ker ji Sovjetska zveza noče vrniti otokov v Kurilih, ki so bili japonski že pred rusko-japonsko vojno 1903-1905, se Japonska v zadnjem času nagiba bolj proti Kitajski, s katero je sklenila obsežno trgovinsko pogodbo.

*

ZDA so vodnik svobodnega sveta in glavni varuh tega pred komunističnimi poželjenji in osvajanji. V okviru NATO pomagajo skrbeti za varnost Evrope zahodno od železne zavese, ki je v zadnjem ducatu let dobila velike luknje. Manj uspešne so v Afriki in na Srednjem vzhodu v zadržavanju sovjetskega vpliva in njegovega širjenja.

*

Predsednik Carter se trudi za pomiritev Srednjega vzhoda, za končanje spora med Arabci in Izraelom. Sporazum med Arabci in Izraelom naj bi ustvaril pogoje za miren razvoj, pa tudi za varnost na Srednjem vzhodu, ki je s svojimi velikimi nahajališči olja tako pomemben za gospodarstvo svobodnega sveta.

Sovjetski zvezi pomiritev Srednjega vzhoda ne gre v račun, zato ovira napore ZDA s tem, da podpira arabske skrajneže. Usidrala se je v Južnem Jemenu, nekdanji posesti Velike Britanije, močan vpliv pa ima v Iraku, Siriji, Libiji in Alžiriji. S posegom v Etiopijo je razširila področje svojega vpliva v Vzhodni Afriki, od koder je mogoče opazovati, pa tudi nadzirati dogajanja na Srednjem vzhodu.

Sovjetska zveza s pomočjo svojih kubanskih najemnikov nadzira Angolo na jugozahodu Afrike, od koder more poseči v Rodezijo in v Južno Afriko, če bi se ji to zdelo koristno. Ta del Afrike je še vedno nevarno ognjišče, kočljivo in pereče morda še bolj kot Srednji vzhod.

*

V Rodeziji se je bela vlada sporazumela s črno večino prebivalstva in ji bo ob koncu letošnjega leta prepustila oblast. Sporazum je bil dosežen s tremi črnimi vodniki, ki so ostali doma, med tem ko sta dva črna vodnika, katera vodita že nad pet let gverilsko vojno proti beli vladi v Rodeziji, pogajanja z belo vlado odklonila in sporazum obsodila kot "predajo". Pri tem uživata podporo črnih sosed Rodezije, tudi onih, ki sicer sodelujejo z Zahodom, četudi je glavna podpornica gverilskega bojevanja v Rodeziji Sovjetska zveza. Robert Mugabe, ki ima svoje oporišče v Mozambiku, svojih simpatij za komunizem in Sovjetsko zvezo prav nič ne skriva, njegov tovariš Nkomo z oporišči v Zambiji pa se vsaj na zunaj priznava k Zahodu. Oba hočeta dobiti vlado nad Rodezijo v svoje roke, te nista voljna deliti z onimi črnimi vodniki, ki so se pobotali z rodezijsko belo vlado.

ZDA in Velika Britanija, ki se že par let prizadevata za rešitev "rodezijske krize", iščeta sedaj možnosti za pomiritev med obema skupinama rodezijskih črnih vodnikov ter za končanje gverilske vojne. Izgledi za uspeh za enkrat niso kaj prida.

*

Južna Afrika se upira opustitvi svoje rasne politike, ki drži vso oblast trdno v rokah bele manjšine, ko postaja črna večina vedno nemirnejša in odločnejša doseči enakost z belci. Črno večino v Južni Afriki podpirajo v njenih zahtevah države črne Afrike, pa tudi večina ostalega sveta. Položaj v Južni Afriki se zaostruje in ni ozključeno, da bo prišlo do oboroženega upora v obliki gverilskega vojskovanja, ko bodo za to ustvarjeni potrebni pogoji.

*

Nemir in nezadovoljstvo vladata v državah Tretjega, nerazvitega sveta, ki svoje pomanjkanje in stiske čuti veliko bolj, ko gleda na blagostanje v razvitih državah sveta. Razvite države so z izjemo Nove Zelandije, Avstralije in Južne Afrike na jugu, medt tem ko so razvite na severu. Med obojimi je že nekaj let v teku razgovor o medsebojnem sodelovanju, ki bi naj nerazvitim pomagalo do hitrejšega razvoja.

—o—

Počitnice niso moda, temveč resnična potreba

Ko zajadramo v pomlad in narava oživi, ali pa že preje, snujemo načrte za poletne počitnice. Dobro moramo premisliti, kako jih bomo preživeli, da bomo res počivali.

Počitnice niso moda, temveč potreba, ki se je še premalo zavedamo. To velja zlasti za današnje iz številnih malenkosti stkano življenje. Iz minute v minuto se moramo prebijati skozi najrazličnejše dogodke, vesele in žalostne pretrese, obveznosti, osebne in stanovske dolžnosti, skrbi in uspehe. Čas, v katerem živimo, nezadržno zamotava življenje. Mnogo dolžnosti v zasebnem življenju in v življenju skupnosti, v kuhinji in na cesti, predpisi, moda, obziri in urniki — ta nezadržna povodenj dogodkov — človeku počasi jemlje sapo.

Način življenja nas zvablja v divji ples in nas razoseblja. Kljub številnim sodobnim pripomočkom, veliki naglici in krajšanju delovnega časa imamo časa vse manj. Življenje nas sili živeti iz sebe, plitvi nas, da postajamo brezimna bitja v velikem vrtincu, ki se ne ozira na posameznike.

Sodobno življenje nas usužnjuje. Mislimo samo še na zunanjosti, na nepomembna, a modernemu času — tako se nam zdi — obvezna opravila. Hlastamo za novicami, za kruhom in obleko, kopičimo imetje in misli, ki niso naše, načrtujemo, garamo, garamo... Ob vsem tem zgubljamo glavo, živce in trezno presojo. Zato potrebujemo počitnic. Tistih pravih počitnic, ko si človek vzame čas, da se spet srečа z novimi telesnimi in duhovnimi močmi in ubeži brezplodnemu plesu vsakdanjosti.

Počitnic pa največkrat ne znamo prav izrabiti. Vse leto jih načrtujemo, a nas nazadnje bolj zmučijo kot dnevi trdega dela. Vanje vse preveč vnašamo vsakdanjo nezmernost, hočemo čim več videti, čim več "obleteti", silimo iz sebe, namesto da bi šli vase.

Če hočemo imeti počitnice in začutiti opojno moč "prostega časa" — moramo drugače počivati. Srečati se moramo s samim seboj. Odtegniti se moramo vsem mogočim sirenam. Počitnice naj nam postanejo priložnost za premislek prehojene in začete poti.

Več se posvetimo družini, sorodnikom in ožjim znancem. Veliko občudujmo, na drvimo mimo drobnih skrivnosti, temveč pri vsaki stvari postojmo, pa naj bo cvet ali prijeten pogled na pokrajino, pozorno izgovorjena beseda ali misel. V tem je tudi pot do Boga, ki se razodeva v vsaki stvari, če jo znamo pogledati s prave strani.

KANADSKA DOMOVINA

RAZNE NOVICE DOMA IN PO SVETU

Kanadska narodna obramba je pomanjkljiva, potrebna modernizacije in okrepitve. Narodna in državna zavest terjata, da Kanada v pogledu svoje varnosti stoji bolj na svojih lastnih nogah, kot pa na zanašanju na Veliko Britanijo in na svojo mogočno južno sosedo. Okrepitev obrambnih sil so pričakovali z nastopom obrambnega ministra Barneyja Dansona pred dvemi leti.

Danson je res pregledal stanje kanadskih oboroženih sil doma in v tujini ter uvedel nato nekaj izboljšanj. Napovedovali so nabavo nove, modernejše opreme za vojsko in letalstvo, pa tudi mdernizacijo vojnega brodovja. Izdelani so bili potrebni načrti, toda njihovo izvedbo so odložili zaradi pomanjkanja denarja na prihodnja leta.

Kritiki narodne obrambe poudarjajo, da je potrebno s povečanim poudarjanjem neodvisnosti Kanade, tudi v večji meri poskrbeti za lastno varnost z vzdrževanjem močnejših, dobro izvežbanih in moderno opremljenih oboroženih sil.

*

V Torontu preskušajo napravo, ki omogoča uporabo telefona gluhim. Možno jo je priključiti na običajni telefon. Tistim, ki so to napravo rabili, je prinesla veliko zadovoljstvo in novo samozavest. Pričakujejo, da bodo napravo v izpopolnjeni obliki dali v doglednem času v splošno rabo.

•

Obrambno ministrstvo proučuje najboljši način za preprečitev zlorabe računalniških sistemov narodne obrambe. V sistemu so najrazličnejši podatki, ki jih hočejo zavarovati pred očmi nepooblaščenih ljudi. Narodna obramba se je odločila za posebno zavarovanje svojega komputorskega sistema, ko je prišlo v javnost, da so prišli zaupni podatki o nekaterih kaznovanih osebah v privatne roke.

•

Nadškof v Canterburyju Ronald Coggan je v svojem govoru za Veliko noč dejal, da se pojavljajo v anglikanski cerkvi znaki novega življenja. V Veliki Britaniji in drugod po svetu, pretežno v nekdanjih britanskih deželah, živi skupno okoli 65 milijonov pripadnikov anglikanske cerkve.

•

Po podatkih zdravstvene službe je bilo v letu 1976 prijavljenih v vsej Kanadi 3,143 novih slučajev tuberkuloze, ko jih je bilo leto preje 3,551. To pomeni zmanjšanje za 1.9%.

*

Kanada bo razpadla, če ne bo vprašanje jezika zadovoljivo rešeno, je nedavno izjavil Max Yalden, zvezni komišener za uradne jezike Kanade. Priznal je pri tem, da ima kvibeški jezikovni zakon 101 precejšnjo podporo tudi med onim delom prebivalstva pokrajine, ki ni za njeno ločitev od ostale Kanade.

Nasprotnike tega zakona je miril, da ta ni tako črn, kot izgleda, in da je treba nanj začeti gledati mirnejše in ga skrbno proučiti. Načrt zvezne vlade za opustitev programa za učenje drugega uradnega jezika je označil za "neumen", ker je znanje obeh uradnih jezikov zveznih uslužbencev na določenih mestih nujno in nepogrešljivo.

Zanimiva je Yaldenova ugotovitev, da študij angleščine v pokrajini Kvibek v šolah pada, kot pada študij francoščine v ostalih pokrajinah. Po njegovi sodbi ne bi smele univerze dati diplom osebam, ki vsaj za silo ne obvladujejo obeh uradnih jezikov, angleščine in francoščine.

*

Strah pred teroristi vseh vrst je ustvaril večje povpraševanje po avtomobilih z na zunaj neopaznimi neprobojnimi jeklenimi stenami in okni. Za taka vozila se posebej zanimajo v Franciji lastniki podjetij, denarnih zavodov in drugih ustanov, ki morajo računati na nevarnost.

Pri francoskem podjetju, ki izdeluje te vrste avtomobile, so se oglasili menda tudi zastopniki Državnega tajništva ZDA, ki bi radi kupili francoska vozila, ker so manj upadljiva kot ameriška, običajno precej večja.

*

Glavno vprašanje pri prihodnjih zveznih parlamentarnib volitvah v Kanadi ne bo ohranitev kanadske d r ž a v n e skupnosti, ampak narodno gospodarstvo, ki je zašlo v hude težave, je izjavil vodja opozicije Joseph Clark. Predsedniku zvezne vlade, vodniku liberalne stranke P. E. Trudeauju očita Clark, da bi rad na prvo mesto potisnil vprašanje državne edinosti in se s tem izognil kritiki vlade na gospodarskem polju, ki je porazna.

*

Na stotine kenijskih črncev se je vrnilo po komaj nekaj tednih z dela v Savdski Arabiji, kamor so jih zvabili na delo z obljubami dobrih plač. Vrnjeni delavci trdijo, da so jih v Savdski Arabiji, kjer so bili zaposleni pri raznih gradnjah, izrabljali in postopali z njimi kot s sužnji. Bili so slabše plačani kot domačini in beli tujci, niso dobili dostojnih stanovanjih, zdravstvene in druge oskrbe, pa bili pri tem izpostavljeni kot črnci še raznim žalitvam in napadom.

*

Zvezne oblasti so opustile zahtevo po iskanju zaposlitve kot pogoj za prejemanje brezposelne podpore, ker enostavno ni na razpolago dovolj delovnih mest. "Mi ne moremo goniti ljudi, da iščejo delo, ki ga ni," je izjavil Larry St. Laurent, izvršni direktor Kanadske komisije za zaposlitev in vseljevanje.

Zahteva po iskanju dela kot pogoj za prejemanje brezposelne podpore je bila uvedena leta 1973. Opustili so jo zaradi številnih pritožb brezposelnih, ki so brez uspeha hodili od podjetja do podjetja, pa tudi od strani vodij podjetij, ker so imeli s takimi iskalci zaposlitve preveč opravka.

*

Kanadski dolar je pretekli teden veljal le 88.14 ameriških centov, kar je bil najnižji tečaj našega dolarja od maja 1933. Kanadska banka je s posegom na denarni trg padanje dolarja zavrla, toda sodijo, da je njen poseg preskromen, da bi mogel imeti daljši in močnejši vpliv. Oba dolarja, naš in ameriški, sta v težavah, oba iz podobnih razlogov.

Skrajni čas je, da se zavemo, da so naša sredstva omejena in da si ne moremo kljub vsemu bogastvu privoščiti vsega. Kot vsi drugi, moramo tudi Kanadčani in Amerikanci živeti v skladu s svojimi dohodki.

*

Guverner portugalske posesti Makao na obali južne Kitajske je dejal, da Portugalska ne misli opustiti te svoje posesti, kjer gospodari že nad 400 let, ker je tamkajšnje prebivalstvo pripravljeno živeti pod portugalsko oblastjo. Če bo ta kdaj Makao opustila, ga bo "vrnila Kitajski".

*

Ameriški raziskovalci vzgoje in šolanja otrok trdijo, da je prezgodnje siljenje otrok k učenju branja često škodljivo, ker ustvari v njih odpor proti učenju, ki nato ostane v njih in škoduje njihovemu napredku in duhovni rasti.

Prof. W. Hedges je na sestanku vzgojnih raziskovalcev v Torontu dejal, da je najprimernejša starost za 1. razred šole in za začetek učenja branja 6 let in pol, pri nekaterih, ki so bolj počasni v razvoju, pa šele 9 let.

*

Novi proračun Toronta predvideva p o v i š a n j e davkov za 4.5%, najmanjše od leta 1973.

*

Mestni gverilci v Buenos Airesu, glavnem mestu Argentine, so pokazali, da še niso uničeni, kot je objavila vlada dan preje, ko so razstrelili naslednji dan dve železniški progi, ki predstavljata glavni prometni žili mesta z okolico. K sreči pri eksplozijah ni bilo nobenih mrtvih in ranjenih.

*

Pri volitvah v parlament v Manili, glavnem mestu Filipinov, nastopa v imenu svojega zaprtega očeta, bivšega senatorja Benigno Aquino njegova 7 let stara hčerka. Aquino je v sodelovanju s svojimi prijatelji in somišljeniki kot vodja opozicije postavil le 21 kandidatov na področju Manile in okolice. Ker je v zaporu, ne more osebno voditi volivnega boja. Njegova družina se je odločila, da Kljub temu dejavno poseže v volivni boj. Za to so izbrali 7 let staro deklico Kris Aquino, ki ima pogumen in miren nastop. Pred zbori volicev nastopi dekletce in jim pove:

"Jaz sem Kris Aquino, sem stara 7 let. Jaz sem hčerka Ninoy Aquino. Jaz ne morem živeti skupaj z njim že nekaj let. Pomagajte, prosim, mojemu očku, da bo mogel biti zopet s svojo družino. Toda posebno važno, prosim, pomagajte mojemu očku, da bo mogel služiti filipinskemu ljudstvu!"

Volitve na Filipinih so prihodnji petek, 7. aprila.

*

Tri ženske so se z verigo privezale k ograji poslopja Kanadskega visokega komisarja v glavnem mestu Velike Britanije Londonu v znak protesta proti letnemu lovu mladih tjulnov. Policija jih je po dveh urah rešila verig, pa jih obtožila oviranja javnega reda. Navedene tri so bile v skupini kakih 50 demonstrantk, ki so se zbrale pred poslopjem visokega komisarja, kjer je bila razstava krzna.

*

Aleksander Maljuškin, sodelavec sovjetske Novosti Press Agency, trdi v sestavku, objavljenem pretekli teden, da ZDA povečujejo svoje oborožene sile na področju Tihega oceana z očitnim namenom, da bi nad njim gospodovale. Ameriškega obrambnega t á j n i k a Harolda Browna dolži rožljanja s sabljo, ki ne more služiti stvari miru, pač pa povečuje nevarnost oboroženega spopada.

Zdi se, da Soovjetsko zvezo vznemirja ameriška prisotnost v Južni Koreji in na Japonkem, na Filipinih in v Mikroneziji, torej na Daljnem vzhodu, od koder bi bilo mogoče vsak čas vplivati na morebitno merjenje moči med Sovjetsko zvezo in LR Kitajsko, katera postaja vedno večja skrb Moskve. "Rumena nevarnost", o kateri so v Rusiji razpravljali veliko še v carski dobi, je znova v ospredju zanimanja in razpravljanja v Rusiji.

*

Pokrajinska vlada Ontaria je prepovedala oglaševanje alkoholnih pijač kot nekaj zaželjenega in privlačnega, kot del načina življenja. Omejeno je tudi oglaševanje alkoholnih pijač na radiu in televiziji.

*

VESTI IZ SLOVENIJE

Kje bo gorel plin iz Sovjetske zveze?

Dela pri gradnji slovenskega plinovoda tečejo po predvidevanjih. To pomeni, da bo del slovenskega gospodarstva sredi letošnjega leta (julija) že lahko uporabljal novo energetsko gorivo, kajti do takrat bo zgrajen plinovodni krak do Ljubljane. Do konca letošnjega leta bo zgrajen tudi krak do Jesenic, do konca prihodnjega leta pa do Nove Gorice oziroma Anhovega. Plin je torej na pragu, toda, kot je pokazala posebna analiza, porabniki niso pripravljeni na odvzem plina.

Ta analiza, ki je stara komaj mesec dni in pol, je pokazala, da ima le 71% delovnih organizacij, ki so se s podpisom samoupravnega sporazuma obvezale, da bodo po dograditvi plinovoda uporabljale plin, izdelane projekte za plinovodne napeljave.

Lokacijska dovoljenja si je pridobilo 63% podpisnic, gradbeno dovoljenje pa ima komaj 29% delovnih organizacij, ki so se obvezale, da bodo uporabljale plin. To kar nič rožnato sliko dopolnjuje podatek, da si je 34% teh delovnih organizacij že preskrbelo izvajalca del, komaj 23% pa je takih delovnih organizacij, ki imajo te štiri stopnje že za seboj. Dobri dve desetini delovnih organizacij je opremo, ki jo bo potrebno vgraditi, že kupilo, toda na odvzem plina je povsem p r i p r a vljenih komaj 7% delovnih organizacij.

Za temi številkami pa se seveda skriva kopica problemov. Čeprav je v posebni izjavi 85% delovnih organizacj zagotavljalo, da bodo plin julija začele odvzemati po dogovoru, je povsem na dlani, da do tega ne bo prišlo. Pojavlja se torej vprašanje, kam s plinom, ki bo prispel iz Sovjetske zveze?

Ne glede na porabo bo namreč pogodbeno dogovorjene količine plina treba plačati, oz. poravnati kazen, poleg tega pa bodo tudi stroški za transport plina iz Sovjetske zveze preko ČSR in Avstrije enaki. To pomeni, da bo lahko plin, ki ga bodo delovne organizacije res porabile, izredno drag in težko je reči, kdo bo nosil to breme, čeprav je jasno, da bodo morale te stroške pravzaprav poravnati tudi tiste delovne organizacije, ki plina ne bodo začele uporabljati v dogovorjenem času.

Vse zanima cena plina. Doslej je to še nekaka skrivnost, kajti cena bo odvisna od cene nafte in od stroškov za pretok plina. Po sedaj razpoložljivih podatkih bo plin iz Sovjetske zveze približno za 20% dražji od sedanjega tekočega goriva. K tej ceni bo treba dodati še stroške za pretok plina od jugoslovanske meje do potrošnikov.

Britanska vlada se je odločila povečati kraljici Elizabeti letno plačo za 10%, prav tako tudi ostalim članom njene rodbine. Povišanje plače kraljici, katera gre v splošnem za plačevanje osobja dvora, je na splošno sprejemljivo, kot je tudi sprejemljivo plačevanje na splošno priljubljenega princa Charlesa. Manj naklonjena je javnost kraljičini sestri Margaret in kraljičini hčerki Ani.

*

V Los Angelesu v Kaliforniji so pretekli teden začeli zasliševati in spraševati dva mlada moška, o katerih sodijo, da sta bila udeležena pri umoru vsaj 2-13 mladih žensk, "žrtev davitelja". Policijski načelnik Daryl Gates je navedel imeni navedenih kot George Shamshak, 27 let star, jetnik v državi Massachusetts, in Peter Mark Jones, star 37 let, zaposlen kot delavec v bolnišnici v Los Angelesu. Shamshak je policiji izjavil, da je on vozil tovornjak, v katerem je Jones 18 let staro Jill Barcomb in 18 let staro Kathleen Robinson v preteklem novembru na dva različna dneva najprej posilil, nato pa umoril. Goli trupli obeh so našli na oddaljenih gričih na severovzhodu Los Angelesa.

*

Italijanske oblasti so pretekli teden razpravljale o tem, ali naj razpišejo nagrado 1.2 milijona dolarjev onemu, ki bi dal informacije, na temelju katerih bi mogli osvoboditi ugrabljenega Alda Moro. Četudi je bil ta ugrabljen že 16. marca, oblasti nimajo nobenih sledi za ugrabitelji in za ugrabljenim.

*

Načrti za izboljšanje poljedelstva v LR Kitajski, objavljeni pretekli mesec, so sprožili razpravo o tem, ali bo Kitajska po nekaj letih še potrebovala kanadsko žito ali ne več. Kitajski vodnik Hua je izjavil, da mora Kitajska povečati pridelek žita na 400 milijonov ton, nekako 4 do 5% več kot doslej. Ob načrtovanem zmanjšanju prirasta prebivalstva na 1% letno bi to pomenilo postopno dosego neodvisnosti LR Kitajske od uvoza žita in druge hrane. Kitajska je bila doslej med važnimi kupci kanadskega žitnega presežka.

Tolminci odhajajo v svet

Od leta 1971 se je število prebivalstva na T o l m i n s k e m zmanjšalo za 708 ljudi, četudi se oblasti, kot trdijo, prizadevajo, da bi odtok prebivalstva zadržale in ustavile. Posebno težavno je v vaseh, ki ležijo visoko v gorah. Zadnji potres je izseljevanje še pospešil.

Po uradnih podatkih je živelo v 117 naseljih na Tolminskem skupno 21,242 ljudi ali komaj 22.5 na kvadratni kilometer. V nižinskih predelih ob glavnih prometnih žilah je živelo 14,460 ljudi, med tem ko jih je bilo v 73 hribovskih vaseh in zaselkih 6,772. Pred desetimi leti je bilo v teh vaseh 25% več prebivalcev. Najbolj se je število prebivastva zmanjšalo na območju krajevnega urada Most na Soči (Nekdanja Sv. Lucija) — za 540.

V zadnjih letih se je število prebivalstva na Tolminskem povečalo v Tolminu za 535, v Bovcu za 78 in v Kobaridu za 64, drugod je padalo in to celo v krajih, kjer so odprli nove obrate in je torej zaposlitev na razpolago.

Pestrost članstva ZKS

Zveza komunistov Slovenije (ZKS) je imela ob koncu preteklega leta 101,302 člana. Od tega je bilo 86,486 (ali 85.4%) Slovencev, 5,404 (5.3) Srbov, 4,710 (4.6) Hrvatov, 749 (0.7) muslimanov, 615 (0.6) Črnogorcev, 285 (0.3) Makedoncev, 215 (0.2) Madžarov, 129 (0.1) Albancev, 111 (0.1) Italijanov ter 33 Čehov, 22 Bolgarov, 11 Slovakov, 6 Romunov in 4 Turki.

Poleg tega je v slovenski zvezi komunistov še 2,417 članov, ki so se opredelili kot Jugoslovani oziroma glede na regionalno pripadnost. Med pripadniki drugih jugoslovanskih narodov in narodnosti se je po letu 1974 najbolj povečal odstotek Srbov (za 1.2%), Hrvatov (0.7), muslimanov (0.5) ter Makedoncev in Albancev (0.1).

Izumirajoča obrt

Nekdaj skoraj ni bilo večje vasi brez kovača, sedaj so ti v Sloveniji postali zelo redki. Le nekaj jih je še, ki so sposobni podkovati konja, če jim ga kdo pripelje. Eden takih je Anton Vovk v Gradu pri Cerkljah. Obrt je nasledil po očetu, ki jo je opravljal 40 let, ne da bi mu kdaj manjkalo dela.

Ciplji napolnili mreže

Letos so imeli ribiči v portoroškem zalivu posebno srečo s ciplji, ki so v veliki jati zaplavali v zaliv. Ulovili so jih kar štiri vagone, še enkrat toliko kot lani. Kljub velikemu ulovu so jih prodajali po 40 dinarjev kilogram, med tem ko je bil lani pri pol manjšem ulovu kilogram po 30 dinarjev.

V Sloveniji so umrli

14. marca

V Škofji Loki: Janez Cankar;
v Polju: Jože Klemenčič;
v Dravljah: Franc Žurbi;
v Ljubljani: Marko Dernovšek, Ivan Mišvelj, Justi Poljanšek, roj. Luznar, Stane Pajk, Ivanka Šuštar, roj. Mehle;
na Polenšaku: Franc Veselič;
v Horjulu: Stanka Miklavčič, roj. Zdešar;
v Gomilskem: Angela Pikl;
v Borštu pri Metliki: Nikolaj Kralj;
v Žalcu: Jakob Albreht;
v Mengšu: Angela Žerovnik;
na Bledu: Marjan Pavlovič:
v Ihanu: Frančiška Nakrst, roj. Ovca;
v Vel. Laščah: Janez Virant.

15. marca

V Polju: Hedvika Klešnik;
v Rogaški Slatini: Ana Matanič, roj. Strgar;
v Novem mestu: Anton Markelj;
v Ljubljani: Ivan Krec;
v Celju: Toni Lednik;
v Vel. Laščah: Ivan Kerzan;
v Štepanji vasi: Ivan Kreč.

16. marca

V Ljubljani: Marija Lenček, Ivan Derbiš, Elza Kernjak, Frančiška Černe;
v Kranju: Josef Schilling;
v Škofji Loki: Katarina Hartman;
v Postojni: Frančiška Bizjak;
v Polhovem Gradcu: Ivanka Završan;
v Radovljici: Duša Božič.

17. marca

V Ljubljani: Frančiška Černe, Stanko Zalar;
v Hrastniku: Ernest Babič;
v Šentjurju pri Celju: Vilma Smola;
v Loki pri Zidanem mostu: Stanislav Mesojedec;
v Dolnicah (Dravljah): Rudolf Babnik;
v Občicah (Kočevskih Poljanah): Franci Jerina;
v Čemšeniku: Roman Breznik.

18. marca

V Ljubljani: Zlata Divjak, Pepca Zaneškar;
v Domžalah: Ignac Kavaš;
v Litiji: Ana Oblak, roj. Poglajen;
v Celju: Mihael Lavriha;
v Postojni: Marija Majcen, roj. Gorjanec;
v Grosupljem: Jožefa Bučar.

20. marca

V Ljubljani: Jože Novak, Miha Strajnar, Ivan Cvilak, Srečko Rus, Jakob Čuk;
v Polju: Jože Krnec;
v Domžalah: Anton Loncnar;
v Leskovcu: Jože Naglič;
na Tratah: Franc Lajh;
v Kopru: Bernard Žvanut;
v Kranju: Ivan Kolman.

Čitateljem na področju Velikega Clevelanda priporočamo za novice iz Slovenije poslušanje slovenske radijske oddaje "Pesmi in melodije iz lepe Slovenije" na univerzitetni postaji WCSB 89.3 FM vsak dan od ponedeljka do četrtka ob 6. zvečer in ob nedeljah od 12. do 1. popoldne, ki jo vodita dr. Milan in ga. Barbara Pavlovčič. Novi naslov postaje je: 1990 E. 221 St., Euclid, Ohio 44117.

CLEVELAND, O.

MALI OGLASI

Looking for a 1 or 2 family home to buy between E. 40 St. and E. 68 St. off St. Clair Ave. Call 531-7873 after 12 noon
(51-53)

Hiša naprodaj
Enostanovanjska hiša, popolnoma prenovljena z moderno kuhinjo z ograjenimi gospodinjskimi napravami, garažo za dva avta, je naprodaj na E. 67 St. Kličite 391-4767.
—(51-58)

Stanovanje oddajo
Štirisobno stanovanje oddajo. Kličite po 4. popoldne tel. 431-0840.
—(51-53)

Hiša naprodaj
Osem let stara zidana hiša s priključeno garažo, 3 spalnicami, je naprodaj na Arrowhead. Kličite od 6. do 8. ure zvečer 531-9355.
(50-51)

Stanovanje oddajo
Opremljeno stanovanje za $140 na mesec oddajo. Kličite tel. 431-1231.
(50-53)

HOUSE FOR SALE
House and 5 garages on Hecker Ave. Call 741-1942 from 9 a.m. to 5:30 p.m.
(48-52)

Iščejo
Žensko, ki bi živela v hiši za družbo in oskrbo starejši ženski. Kličite med tednom od 9. do 5. tel. 721-6624.
(49-53)

Hiša naprodaj
Enodružinska z garažo, velikim vrtom na 71. cesti. Kličite po 2. uri pop. 881-2438.
(49-58)

Hiša naprodaj
Enostanovanjska hiša s 7 sobami v fari sv. Vida ugodno naprodaj. Odprto za ogled v soboto od 2. do 5. popoldne.
Kličite 951-5025
(43-52)

Roofing & Chimney Repairs
FREE ESTIMATES
Call 391-6845 ask for Bill or Del
(x)

J & T Insulation
777-1137 or 631-2899
—All work guaranteed—
Quality Products used
• Free Estimates •
Only U.L. material used
(49-53)

Novi zidani ranči
V Willowicku nedaleč od Lake Shore Blvd. so v gradnji novi zidani ranči s 3 spalnicami, v celoti podkletni. Kličite za pojasnila
UPSON REALTY CO.
UMLA
499 E. 260 St. 731-1070
Odprto od 9. do 9.

Help Wanted

Help Wanted Tailor
Tailor-Full time. Must have experience for East Side Men's Store. Call between 10 and 6.
292-6131
(48-52)

Woman live in companion
to care for elderly woman. Call weekdays 9 to 5. 721-6624.
(49-53)

MACHINIST AND TOOLMAKER
and Bridgeport operator. Full and part time, high hourly rate, pleasant working conditions, steady overtime, paid holidays, Blue Cross and vacation. Apply at
ANKAR, INC.
83 Alpha Park, 653 Alpha Dr.
Highland Hts., O. Ph. 461-4855
(50-51)

BREZ DOMA

Hektor Malot

Gotovo je mislil na to, ko je dejal: "Moralo je biti." Zdelo se mi je celo, kakor da bi v teh besedah bilo nekako obžalovanje. Rad bi me bil pustil pri Arturju, toda bilo je nemogoče. V srcu sem mu bil hvaležen zaradi tega obžalovanja, čeprav nisem mogel uganiti, zakaj ni mogel sprejeti ponudbe gospe Milligan, kajti pojasnilo, ki sem ga dobil od nje, se mi ni zdelo popolnoma razumljivo.

Mogoče bi sedaj sprejel ponudbo? Ta misel me je navdajala z novim upanjem.

Zakaj bi ne srečali več 'Laboda'?

Moral bi bil pluti po Rodanu navzgor in tudi mi smo hodili ob bregu te reke.

Zato pa so se med potjo moje oči obračale večkrat proti reki kot pa proti gričem in rodovitnim poljem, ki so se razprostirala ob obeh bregovih.

Ko smo dospeli v kako mesto, Arles, Tarascon, Avignon, Montelimart, Valence, Tournon, Vienne, sem šel najprej v pristanišče in povsod iskal 'Laboda'. Če sem kdaj zagledal kako ladjo, ki je bila na pol zakrita z meglo, sem čakal, da se je približala, da bi se prepričal, da li ni tista, ki sem jo iskal. Žal, ni bil 'Labod'.

Včasih sem se opogumil in vprašal mornarje, če so ga videli. Opisal sem jim ladjo, a nihče je ni poznal.

Zdaj, ko se mi je zdelo, da je moj gospodar pripravljen, da me odstopi gospe Milligan, se mi ni bilo treba več bati, da bi kdo omenil moje rojstvo ali da bi pisali materi Barberin. Zadeva bi se uredila med mojim gospodarjem in gospo Milligan. V svoji otroški domišljiji sem vso stvar tako uredil: gospa Milligan me želi obdržati pri sebi, moj gospodar pa se bo odpovedal pravicam, ki jih ima do mene, in vse bi bilo v redu.

Več tednov smo ostali v Lyonu in ves čas, ki sem ga imel na razpolago, sem prebil na pomolih Rodana in Saone. Poznal sem mostove Ainay, Tilsit, la Guillotiere, l'Hotel-Dieu bolje kakor kak prebivalec Lyona. Toda ves trud je bil zaman. 'Laboda' nisem našel.

Ko smo zapustili Lyon, smo krenili proti Dijonu. Tedaj pa sem začel izgubljati upanje, da bi še kdaj videl gospo Milligan in njenega sina. Ko smo bivali v Lyonu, sem proučil vse zemljevide Francije, ki sem jih našel v izložbah starinarjev, in dognal, da se Osrednji kanal, ki je po njem nameraval pluti 'Labod', loči od reke Saone pri mestu Chalon.

Dospeli smo v Chalon in ga zapustili, ne da bi videl 'Laboda'. Nobenega upanja ni bilo več. Odpovedati sem se moral svojim sanjam.

Da pa bi bil moj obup še večji, se je vreme kakor nalašč spremenilo in postalo strašno. Bila je že pozna jesen in zima je bila pred vrati. Hodili smo po dežju; potovanje po blatnih cestah je postajalo vedno težje. Ko smo dospeli zvečer v kako umazano gostilno ali do kakega skednja, izmučeni do skrajnosti, premočeni do kože in blatni, gotovo nisem legel k počitku z veselimi mislimi.

Ko smo zapustili Dijon in potovali prek gričev, nas je zajel vlažen mraz, da smo treetali od mraza in Srček je postal še bolj žalosten in čemeren kot jaz.

Moj gospodar je nameraval čimprej dospeti v Pariz, kajti le tam smo imeli možnost, da bi pozimi mogli z uspehom razkazovati svojo umetnost. Ne vem, ali ni imel dovolj denarja za vlak ali ga je kaj drugega napotilo k temu, da smo morali prehoditi peš vso pot od Dijona do Pariza. Če je vreme bilo ugodno, smo po mestih in vaseh, skozi katere smo šli, imeli kratke predstave. Nato smo pobrali borne prispevke in zopet nadaljevali pot.

Do Chatillona smo še precej srečno prišli, čeprav sta nas ves čas mučila mraz in mokrota. Ko smo zapustili to mesto, je dež prenehal in veter je začel pihati s severa.

Od začetka se nad tem nismo preveč pritoževali, čeprav je vse prej kot prijetno, če ti mrzel veter piha naravnost v obraz. Vendar je to bilo laže prenašati kot pa dež, ki nas je močil več tednov. Veter pa ni dolgo časa ostal suh. Kmalu se je nebo pokrilo s temnimi oblaki, sonce se je skrilo in jasno je bilo, da bo prav kmalu zapadel sneg.

Posrečilo se nam je, da smo dospeli do nekega večjega trga, preden je začelo snežiti. Vitalis pa je hotel čimprej dospeti do mesta Troyes, kajti to mesto je bilo veliko in bi nam nudilo več možnosti za zaslužek, če bi morali tukaj prezimiti.

"Pojdi hitro spat," mi je dejal, ko smo se ustavili v neki gostini. "Jutri odrinemo že navsezgodaj, kajti bojim se, da bi nas sneg prehitel."

On pa ni odšel tako kmalu spat. Ostal je dalj časa v kuhinji, kjer je grel Srčka, ki je čez dan zelo trpel zaradi mraza in je ves čas stokal, čeprav smo ga skrbno zavili v odejo.

Naslednjega dne sem vstal že zelo zgodaj, kakor mi je bil naročil Vitalis. Nebo je bilo temno, nobene zvezde ni bilo videti. Zdelo se je, kakor da bi se spustil nad zemljo temen pokrov in jo hotel potlačiti. Ko sem hotel odpreti vrata, se je zagnal skozi dimnik močan veter in razvnel ogorke, zakopane v pepelu.

"Na vašem, mestu bi jaz ne odšel," je dejal gostilničar mojemu gospodarju. "Prav kmalu bo začelo snežiti."

"Mudi se mi," je odvrnil Vitalis. "Upam, da bom dospel v Troyes pred snegom."

"Trideset kilometrov ni mogoče narediti v eni uri."

Kljub vsemu smo odrinili.

Vitalis je nosil opico pod jopičem in jo pritiskal k sebi, da bi ji tako dajal nekoliko svoje toplote, psi pa so tekli pred nama in se veselili, ker ni več deževalo. V Dijonu mi je Vitalis kupil jopič, podložen z ovčjo kožo, v katerega sem se tesno zavil.

V tem ostrem mrazu ni bilo prijetno odpirati usta, zato sva vso pot molčala. Hiteli smo na vso moč, da bi čimprej dospeli do cilja, a tudi zato, da bi nas nagla hoja ogrela. Čeprav bi bil moral biti že dan, je nebo ostalo popolnoma temno in nikjer ni bilo videti niti malo svetlobe.

Po dolgem času se je začelo na vzhodu nekoliko svetliti, sonce pa se ni prikazalo. Noč je minila, pretirano pa bi bilo trditi, da je nastopil dan. Vendar pa je postalo toliko svetleje, da je bilo mogoče razločiti posamezne predmete naokoli. Bleda svetloba, ki je prihajala od vzhoda, nam je odkrivala popolnoma gola drevesa ter tu in tam skupine grmovja, na katerem je bilo še nekaj osušenih listov, ki so šumeli v vetru.

Nikogar ni bilo na cesti in na njivah, od nikoder ni prihajalo ropotanje voz, niti pokanje biča. Edina živa bitja so bili ptiči, katere smo sicer slišali, a videti jih ni bilo nikjer, ker so se bili skrili v grmovje. Samo nekaj srak je skakljalo po cesti z dvignjenim repom in z navzgor obrnjeno glavo. Ko smo se jim približali, so odletele na drevesa in kričale, kakor da bi nas hotele opozoriti na nevarnost ali pa oznanjale nesrečo.

AMERIŠKA DOMOVINA

bi morala biti

v

vsaki slovenski hiši

ABC - CHARTER POLETI
CLEVELAND LJUBLJANA
od $439.00 (+ tax) naprej...
ZAHTEVAJTE POPOLNI PROGRAM
MIHELIN TRAVEL
4110 St. Clair Ave. — Cleveland, O. 44103
Tel. (216) 431-5710
GOVORIMO SLOVENSKO!

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA
1053 East 62 St. 431-2083
17010 Lake Shore Blvd. 531-6300
GRDINOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM
15301 Waterloo Road 531-1235

PROTECT YOUR
SLOVENIAN HERITAGE
AND ETHNIC VOICE
ADVERTISE IN THE
AMERICAN HOME newspaper

ČE SE SELITE

Izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103

Moj novi naslov: .....

.....

MOJE IME: .....

Moj stari naslov: .....

.....

PROSIMO, PISITE RAZLOČNO

PATRONIZE OUR ADVERTISERS

Keep the American Home Alive

NOVICE- z vsega sveta
NOVICE- ki jih potrebujete
NOVICE- ki jih dobite še sveže
NOVICE- popolnoma nepristranske
NOVICE- kolikor mogoče originalne
NOVICE- ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

Ameriška Domovina

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo

KEEP OUR SCHOOLS OPEN!

VOTE YES
THURSDAY
APRIL 6, 1978

Sponsored by Committee for
Support of the Schools

CLEVELANDSKA NOVA RESTAVRACIJA
NAŠ JEDILNIK VSEBUJE POSEBNOSTI
STAREGA KRAJA IN AMERIKE

- ZMERNE CENE -

VIENNA GARDEN

Žgane pijače, domače in uvožena piva ter vina,

UŽIVALI BOSTE KOSILO V PRIJAZNEM
VZDUŠJU STAREGA DUNAJA!

ZAJTRK - KOSILO - VEČERJA

BANKETSKE PROSTORE ZA 150 OSEB

1385 E. 36 St. telefon: 881-4222

OHRANIMO NAŠE ŠOLE ODPRTE!

GLASUJMO YES V
ČETRTEK,
6. APRIL 1978!

Priporoča Odbor za podporo šol.

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA
KATOLIŠKA ZAVAROVALNA
ORGANIZACIJA V AMERIKI

- Mi izdajamo najmodernejše celo-življenske in ustanovne (endowments) certifikate za mladino in odrasle od rojstva do 60. leta, vsote so neomejene nad $1,000.
- Naša ugledna bratska organizacija Vam poleg zavarovalnine nudi tudi verske, športne, družabne in druge aktivnosti. Pri nas imate, na primer, priložnost udeležbe pri kegljanju, igranju košarke, itd., nadalje se lahko udeležite plesov, poletnih piknikov, športnih turnej in božičnih prireditev ča otroke.
- SLOVENCI! PRIDRUŽITE SE SLOVENCEM!
- ZAPOMNITE SI — PRI NAS DOBITE OSEBNO POZORNOST!

Za podrobnosti in pojasnila stopite takoj v stik s sledečimi tajniki/tajnicami (ali pa pišite v glavni urad: 351-353 N. Chicago St., Joliet, Ill. 60431).

AMELIA MRAMOR, društvo št. 85, Ael. 282-8530
1926 Nantucket Dr., Lorain, Ohio

GLORIA KREPFL, društvo št. 191, Tel. 944-6587
29377 Vinewood Dr., Wickliffe, Ohio

ANTHONY CEK, društvo št. 219, Tel. 481-0992
506 Trebisky Rd., Richmond Heights, Ohio